

تقدیر مسؤولین گلستان از رئیس رسانه ملی

حشد الشعبی به ابوفدك سلام كرد

چقدر باید از کرونا بترسیم؟!

یکشنبه ۴ اسفند ۱۳۹۸ :: شماره ۵۶۷

بینید و بشنوید

شبکه يك	
۶	صبح بخیر ایران
۱۱/۱۰	آفتاب شرقی؛ این برنامه با هدف تبیین دین اسلام و تطبیق آن با زندگی اجتماعی هر روز بجز جمعه‌ها پخش می‌شود.
۱۸	فرمول يك
شبکه دو	
۷/۳۰	تا انتهای الوند
۱۰/۳۰	زنده باد زندگی
۱۴	نبض دو
۱۷/۵۰	عصرخانواده
۱۹/۳۰	مستند دفتر بغداد
۲۱/۳۰	سریال از سرنوشت
شبکه سه	
۷	سلام صبح بخیر
۱۱	طبيب
۲۲/۳۰	اعجوبه‌ها؛ این برنامه در راستای نشان دادن توانمندی‌های کودکان و نوجوانان با اجرای مهران غفوریان پخش می‌شود.

شبکه چهار	
۶/۳۰	چهار سؤ علم
۱۶	گزینه ۴
۱۹	سخنرانی
۲۳	شب‌های هنر؛ تئاتر، موسیقی، شعر، کتاب، معماری و سینما شش برگ از مجله تصویری و شبانه «شب‌های هنر» را تشکیل می‌دهند که از شنبه تا پنجشنبه ساعت ۲۳ پخش می‌شود.

شبکه پویا و نهای	
۸/۱۵	جت سواران ۲
۹	نقاش کوچولو
۹/۳۰	خدا چه آفریده؟
۱۰	پاشو پاشو کوچولو
۱۲/۴۵	مسی به اکیدو می‌رود
۱۴/۰۸	صلح‌پانان
۱۸/۳۰	آن شرلی، با موهای قرمز
۲۱	جزیره دانش

شبکه نمایش	
۱۳	شکوفه‌ای در زمستان
۱۵	زندگی خصوصی شلرولک هلمز
۱۷	حد عمود
۱۹	پدر خوانده ۲
۲۱	روز یازگبری
۲۳	ضربه مغزی

شبکه‌های رادیویی	
۸	صبا؛ صبح صبا/مجله صبحگاهی شاه و طنز با آیت‌های متنوع

۹	چون؛ کاوشگر/برنامه‌ای علمی ودانشی که با انتخاب يك موضوع، نتایج پژوهش‌های کاوشگران جوان برنامه در آن عنوان می‌شود. انقلاب فیزیولوژیک/اشکایان/
۹/۳۰	معارف؛ صبح روشن / حفظ آبروی دیگران
۱۰	ورزش؛ گلخونه/ ماموریت اصلی این برنامه ترویج سبک زندگی اسلامی ایرانی است با هدف ایجاد و تقویت انگیزه برای بهبود وضعیت سواد حرکتی در نهاد خانواده

۱۲/۳۰	اقتصاد؛ راه ابریشم/ وضعیت صادرات به پاکستان
۱۴/۰۵	سلامت؛ دوباره مرور کن / گرایش به فضای مجازی؛ گریز از خویش
۱۷/۰۵	قرآن؛ محله تلاوت / گلچینی از محافل مشترك قاریان مشهور مصری / پخش فرازهای کوتاه از تلاوت‌های درخواستی مخاطبان / تازه‌های تلاوت به همراه بخش ویژه‌ای برای مشارکت شنوندگان در برنامه از طریق فضای مجازی

یگانه عساری

رسانه

با وجود تمام سنگرهایی که در برابر «کرونا» شکل گرفته بود، این ویروس مرموز به سرعت در حال تسخیر مناطق مختلف است و طی چند روز گذشته خبر رسید که این ویروس حالا میهمان ناخوانده کشور ما هم شده است.

گروه رسانه

جمعه انتخابات مجلس بود و صداوسیما هم مثل همیشه به پوشش این رویداد پرداخت و از حضور هموطنان پای صندوق‌های رای، تصاویر و گزارش‌هایی را روی آنتن فرستاد. در این پوشش تصاویر حوزه‌های مختلف رای‌گیری در سطح شهر تهران و همچنین مراکز استان‌ها، اشکالی هم رخ داد که تصویر آن در فضای مجازی دیده شد. جام جم در گفت‌وگو با مدیر پخش یکی از شبکه‌های سیما به عنوان کارشناس در این زمینه، از سازوکار کلی انتخاب حوزه‌ها برای تصویربرداری و همچنین شیوه دریافت و پخش تصاویر از دیگر استان‌ها پرسید و دلیل این اتفاق را هم جویا شد.

چه شد؟

در پوشش تلویزیون از انتخابات مجلس که روز جمعه برگزار شد، خطایی در تصویر شبکه‌ای تلویزیونی وجود

اصل ماجرا

برای دریافت توضیحات بیشتر و آشنایی با روند گزینش، پخش تصاویر و به‌طور کلی پوشش رخدادهایی همون انتخابات که تصاویر گوناگون از شهرهای کشور دریافت و هم‌زمان روی آنتن می‌رود، با مجید خواجه‌نژاد، مدیر پخش شبکه یک سیما، گفت‌وگو کردیم. توضیحات او را بخوانید:

چندقاب در یک قاب

ما در شبکه یک از حدود ساعت ۷ تا ۷:۳۰ دقیقه برنامه انتخابات را با عنوان خیابان ایران آغاز کردیم. ابتدا و قبل از آغاز رای‌گیری تصاویری از حضور مردم بر سر مزار سردار شهید سلیمانی در کرمان را پخش کردیم. بعد از ساعت ۸ که رای‌گیری به صورت رسمی شروع شد، دو پایگاه شبکه یک در مسجد ابودرو مسجد ارشاد در شهر ری را نشان دادیم. پخش رای‌گیری در استان‌های دیگر هم از ۸ صبح شروع شد و شهرهایی مثل مشهد، سمنندج و... را نمایش دادیم. تعداد ارتباط‌هایمان بسیار بالا بود. برای این‌که بتوانیم هم‌زمان چند نقطه را نشان دهیم و از وقت استفاده کنیم از چند قاب و مدالیون بهره بردیم. بیشتر مواقع دست‌کم سه

در این بین اما متأسفانه و بر طبق روال همیشه بازار شایعات در فضای مجازی داغ است و برخی از به‌ظاهر مطلعان از موضوعی با اهمیتی چنین بالا، به جای دعوت به آرامش و دعوت به پیشگیری اصولی از این بیماری، بر ترس مردم می‌افزایند و دیگریانی هم هستند که آن ترس را به اشکال مختلفی باز هم به

اشتراک بگذارند.

عده‌ای شایعات را بدون این‌که قصد برهم‌زدن آرامش روانی جامعه را داشته باشند پخش می‌کنند و برخی هم البته کاسب این شرایط هستند. در این شرایط ما چه باید بکنیم؟!

ادامه در صفحه ۶

ماجرای تصاویر مشترک در پوشش تلویزیونی انتخابات چه بود؟

یک اشتباه ساده

روبه‌رو می‌شود و هر دقیقه حدود ۱۰ تا ۱۵ کات دارد که در هر کات باید سه‌الی چهار قاب و گاه حتی بیشتر از آن را در تصویر جابد. اگر درصد خطا را فقط یک درصد در نظر بگیریم ده‌ها بار در ساعت باید این اشتباه‌ها تکرار شود اما به ندرت شاهد این موضوع بوده‌ایم. برای رسیدن به پاسخ، پیگیری کردیم و مشخص شد که این ایراد به پخش برخی از شبکه‌های سیما بازمی‌گردد نه استان‌ها. ماجرا از این قرار است که سیمای استان‌ها تصاویر را در اختیار نودال قرار می‌دهد. این تصاویر برای پخش در شبکه‌های مختلف از نودال تحویل گرفته می‌شوند و هنگام پخش عنوان شهر و استان‌ها به اشتباه مشابه درج شده است.

دریافت می‌کنیم، زیاد است. مثلاً در شبکه یک شش خط ورودی داریم. ۳۳ مرکز را هم باید پوشش بدیم. ده تا ۱۵ خط هم از تهران داریم. یعنی تقریباً ۵۰ خط ورودی داریم. نمی‌توانیم هم‌زمان ۵۰ خط ورودی را داشته باشیم و باید شش تایش را انتخاب کنیم؛ محبوبیم هر چند دقیقه خط‌ها را عوض کنیم. مثالش را با شبکه خودمان می‌زنم. حساب کنید در یک برنامه ۱۷ ساعته زنده و باید میان ۵۰ ورودی، شش ورودی را انتخاب کنیم. یعنی در هر پنج دقیقه مجبوریم اکثر خط‌ها را عوض کنیم که بتوانیم تصویر یک استان دیگر را ببینیم. به‌طور کلی در هر شبکه‌ای این تغییر تصاویر برای گرفتن تصاویر از استان‌های جدید می‌تواند پیچیده‌تر باشد. البته این در حد چند ثانیه است که تا بیایند عنوان را تغییر دهند، یک تصویر با دو عنوان دیده می‌شود. اگر همه آمار و تعداد ورودی‌ها را بدانند، متوجه می‌شوند که این یک اشتباه فنی کوچک بوده است. البته به نظر بهتر است برای جلوگیری از این اتفاق که در برخی شبکه‌ها افتاده است، موقع خط عوض کردن عنوان‌ها را برداریم و بعد از روی آنتن رفتن تصویر عنوان را به آن اضافه کنیم. به هر روی کار دشواری است چون همه استان‌ها انتظار دارند، تصاویرشان را روی آنتن ببریم و ما هم در استان‌ها نیستیم و باید از اینجا هماهنگ شویم. پخش زنده است و شما تصور کنید به جای یک قاب سه چهار قاب زنده بخواد روی آنتن برود. یعنی شما باید چهار برابر دقت کنید اشتباهی در عنوان، قاب‌بندی و... رخ ندهد. بیشتر تصاویری هم که از این اشتباه بیرون آمده از همین تصویرهای چند قاب است.

منبع روی تصویر داشتیم. با توجه به رسالت ملی بودن شبکه یک، یک‌جا تهران بود و دوتای دیگر را از استان‌ها پخش می‌کردیم.

تصاویر چگونه دریافت می‌شود؟

تصاویر خط ورودی تمام مراکز را در ۳۳ قاب و شاید هم بیشتر داریم و طبق فرصتی که داریم، به همه استان‌ها سر می‌زنیم و خطی که بچه‌های مراکز استان تحویل نودال پخش دادند را انتخاب و پخش می‌کنیم. این تصاویر مستقیم پخش می‌شود. برخی می‌گویند با تاخیر است، اما واقع این‌گونه نیست. تصاویری که مراکز استان‌ها در سراسر ایران روی خط می‌گذارند و تحویل نودال می‌دهند، به نام آن شهر تحویل می‌گیریم و طبق برنامه‌ریزی در آن باز زمانی، به تمام استان‌ها سر می‌زنیم. تمام خط‌های استان‌ها به هر تعدادی که باشد. مثلاً فکر می‌کنم از مشهد دو خط ورودی داشتیم، اما حساب کنید آنها ممکن است در استان‌ها ده‌ها پایگاه و مثلاً ده خط ورودی داشته باشند. علاوه بر آن در تهران هم پایگاه‌های مختلف داشتیم. تعداد این خط‌ها خیلی می‌شود. شبکه‌های دیگر هم پایگاه داشتند. ما سعی کردیم در تهران و همه مراکز استان‌ها با گزارشگر هم ارتباط داشته باشیم.

شرح ماجرا

خط‌های ورودی به نودال که ما

انتقال تجربه کتابی

چهار فصل در تلویزیون دوام آوردن به خودی خود می‌تواند دلیلی متقن برای موفقیت يك برنامه باشد، اما چه ویژگی‌هایی باعث شده که برنامه «کتاب‌باز» به یکی از محبوب‌ترین‌های رسانه ملی بدل شود؟ این برنامه از همان روزهای نخست رویکردی جدی و بدون سهل‌انگاری را در پیش گرفت؛ جدی از این منظر که کتاب را به عنوان کالایی تزئینی و برای ژست فرهنگی به قاب تلویزیون نیاورد و همین ویژگی سبب شد که روز به روز تعداد مخاطبان این برنامه افزایش پیدا کنند. در واقع کتاب می‌توانست در قالب يك برنامه تلویزیونی به يك موضوع دم‌دستی برای ارائه يك بیلان کاری فرهنگی در یکی از شبکه‌های تلویزیونی، جایگاهی دون شأن خود داشته باشد و البته که همیشه این نگرانی وجود دارد. لذا همان‌طور که شاهد هستیم میزان خرید کتاب در کشور با سرانه مطالعه نسبتی درست ندارد، چرا که بسیاری از افراد فقط خرید کتاب را به عنوان يك برجسب فرهنگی یا کالای تزئینی در قفسه کتابخانه مدنظر دارند و به اصل ماجرا نمی‌اندیشند.

اما ایجاد تنوع در بخش‌های مختلف این برنامه از جمله گفت‌وگو با مهمانانی که خود می‌توانند مروج کتابخوانی باشند، یکی از جذابیت‌های «کتاب‌باز» است. در واقع انتقال تجربیات افراد در حوزه کتابخوانی و البته شاید ارائه شیوه‌ای درست برای مواجهه با کتاب به عنوان یکی از ملزومات زندگی بشر علاقه‌مند به تکامل، از ویژگی‌های بارز این برنامه است که با اجرای خاص سروش صحت شامیلی منحصر به فرد پیدا کرده است. پایبندی به جایگاه خود بر اساس دورنما و اهداف تلویزیون در شبکه نسیم نیز یکی از دلایل موفقیت «کتاب‌باز» است، چرا که این برنامه بدون ژست روشنفکری معمولی که از دل مواجهه با کتاب می‌آید، آگاهانه مخاطبی را هدف قرار داده که یا در ابتدای راه کتابخوانی قرار دارد یا این‌که هنوز پیوندی میان او و کتاب برقرار نشده است و از این‌رو در بخش‌های مختلف و با تکیه بر رویه‌ای جذاب در قالب معرفی و گفت‌وگو و مسابقه و چالش راه را پیش می‌رود. به هر صورت «کتاب‌باز» از فصل ابتدایی با ناگهی فرهنگی که البته سرگرمی را نیز در دل خود جای داده بود، پا به عرصه گذشت فکری می‌گنم با صبر و تداوم توانسته به جایگاهی قابل توجه در میان برنامه‌های تلویزیون دست پیدا کند و بی‌تردید جنس سرگرمی‌سازی این برنامه دور از برخی سطحی‌نگری‌ها و برنامه‌های سطح پایینی است که با شعار سرگرمی‌سازی وارد گود می‌شوند. برنامه‌ای که علاوه بر معرفی بخشی از ادبیات داستانی و موضوعات قابل تأمل برای مطالعه و شناساندن بسیاری از نویسندگان اثرگذار کشور، می‌تواند سرمشقی ابتدایی برای راه‌اندازی فرهنگ مطالعه میان فرد و جامعه باشد و امیدوارم که از این‌مرز باریک میان دغدغه‌مندی و سرگرمی صرف به هر قیمتی، عدول نکرده و کماکان با رفع ضعف‌ها و موانع به مرجعی قابل اعتماد برای مخاطبانی در سطح گسترده تبدیل شود.

صندلی داغ

یادداشت:

میثم محمدی

منتقد و روزنامه‌نگار